

**POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ
W GDAŃSKU**

Gdańsk, dnia 2012.05. 08

Sygn. akt: *ŻN.8361.536.2011.HM-ML*

2012-05-10
POLECONY

Mirosław Witman

Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe

etc
"DOMINIK 34"

ul. F. Chopina 41

80 – 268 Gdańsk

DECYZJA Nr ŻN/D/26/2012/ML

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 oraz art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych* (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm.), art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tj. z 2000 r. Dz. U nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz § 6 Zarządzenia nr 13/2002 Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku z dnia 29 lipca 2002 r. *w sprawie upoważnienia pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu do podejmowania, wydawania oraz podpisywania decyzji, postanowień, dokumentów i korespondencji w imieniu Wojewódzkiego Inspektora*

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku

działając w osobie *Anny Klecha – Naczelnika Wydziału Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych – leg. nr 000004*, upoważnienie Nr 2/08,

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wymierza przedsiębiorcy **Mirosławowi Witman, właścicielowi Przedsiębiorstwa Handlowo – Usługowego „DOMINIK 34”** z siedzibą w Gdańsku

karę pieniężną w wysokości 1000,00 zł (słownie: tysiąc złotych)

z tytułu wprowadzenia do obrotu **2 partii jaj o łącznej wartości 204 zł, tj.:**

otrzymałam 10.05.2012
Polarska

- „10 dużych jaj” - 18 opakowań á 10 szt. w cenie 6 zł/op. o wartości 108 zł, najlepiej spożyć przed: 18.01.12, z oznaczeniem na opakowaniu: Firma Handlowa „REM 1”, ul. Główna 18, Przejazdowo, 83 – 021 Wiślina, **klasa wagowa XL masa \geq 73 g**, podczas gdy faktycznie odpowiadały one klasie L,
- „Dobre jaja 6 świeżych jaj kurzych” - 30 opakowań á 6 szt. w cenie 3,20 zł/op. o wartości 96 zł, najlepiej spożyć przed: 18.01.12, z oznaczeniem na opakowaniu: Firma Handlowa REM 1, ul. Główna 18, Przejazdowo, 83 – 021 Wiślina, **klasa wagowa L 73 g > masa > 63 g**, podczas gdy faktycznie odpowiadały one klasie M,

zafalszowanych w rozumieniu artykułu 3 pkt 10 w/w ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych, **nie odpowiadających wymaganiom** zawartym w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. L 163 z 24.06.2008, s.6 ze zm.) oraz deklaracji producenta na opakowaniu jednostkowym, **z uwagi na zaniżoną masę netto jaj**, co stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonej w Przedsiębiorstwie Handlowo - Usługowym „DOMINKI 34” ul. F. Chopina 41, w Gdańsku, należącym do Pana Mirosława Witman.

Uzasadnienie

W dniach 28 - 30.12.2011 r. *Hanna Montowska – specjalista*, nr legitymacji służbowej 000022 i *Marta Lewandowska – inspektor*, nr legitymacji służbowej 000032, działając na podstawie upoważnienia Nr ŻN - 786/11 z dnia 27.12.2011 r., podstawa prawna – art. 3 ust. 1 - 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. L 165 z 30.4.2004 r., str. 1—14 ze zm.; Polskie wydanie specjalne Rozdział 3 Tom 45 s. 200 – 251), art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm.), art. 3 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity Dz. U. Nr 151 z 2009 r., poz. 1219 ze zm.), przeprowadziły kontrolę w Przedsiębiorstwie Handlowo - Usługowym „DOMINIK 34” ul. F. Chopina 41, 80 – 268 Gdańsk, należącym do Pana Mirosława Witmana.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość klasyfikacji i oznakowania 2 partii jaj klasy A, oferowanych do sprzedaży w opakowaniach jednostkowych, o łącznej wartości 204 zł. W wyniku powyższego stwierdzono, że znajdujące się w sprzedaży jaja posiadały zaniżoną masę netto i tak:

a/ „10 dużych jaj” - 18 opakowań á 10 szt. w cenie 6 zł/op. o wartości 108 zł, najlepiej spożyć przed: 18.01.12, z oznaczeniem na opakowaniu: Firma Handlowa „REM 1”, ul. Główna 18, Przejazdowo, 83 – 021 Wiślina, **klasa wagowa XL masa \geq 73 g.**

Przeprowadzone czynności wykazały, że 49,16% jaj (88 sztuk spośród 179 sztuk – 1 sztuka uszkodzona) nie spełnia wymagań w zakresie deklarowanej masy, tj. jaja miały masę niższą niż zadeklarowano na opakowaniu jednostkowym. Jaja oznaczone **klasą wagową XL (masa \geq 73g)** odpowiadały w istocie klasie wagowej L (73g > masa \geq 63g).

Ponadto na zewnętrznej powierzchni opakowań jednostkowych umieszczono informacje: „10 dużych jaj”, „klasa wagowa XL masa \geq 73 g”, *według wymogów art. 4 ust. 1 wyżej cytowanego rozporządzenia (WE) 589/2008 określenie „duże” odpowiada klasie wagowej L, zaś klasie wagowej XL odpowiada określenie „bardzo duże”.*

b/ „Dobre jaja 6 świeżych jaj kurzych” - 30 opakowań á 6 szt. w cenie 3,20 zł/op. o wartości 96 zł, najlepiej spożyć przed: 18.01.12, z oznaczeniem na opakowaniu: Firma Handlowa REM 1, ul. Główna 18, Przejazdowo, 83 – 021 Wiślina, **klasa wagowa L 73 g > masa > 63 g.**

W wyniku przeważenia ww. partii 176 sztuk jaj (wielkość partii 180 sztuk pomniejszona o 4 uszkodzone jaja) dostarczonych w klasie wagowej kl. L jako jajo o masie - 73 g > masa > 63 g, **stwierdzono, 45,45% jaj (72 sztuki) posiadały zaniżoną masę. Jaja deklarowane w klasie wagowej L - faktycznie odpowiadały klasie wagowej M**

Zaznaczyć należy, iż dokonując oceny uwzględniono tolerancje wagowe określone w art. 27 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. L 163 z 24.06.2008, s.6 ze zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) 589/2008”, zgodnie z którym partie liczące 180 jaj lub więcej mogą zawierać nie więcej niż 10% jaj klasy wagowej graniczącej z klasą oznaczoną na opakowaniu, nie więcej jednak niż 5% jaj następnego niższej klasy wagowej.

Przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny dał podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej określonej w przepisach o jakości handlowej i deklaracji producenta, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz.1577 ze zm.) w związku z wprowadzeniem do obrotu artykułów rolno - spożywczych zafałszowanych,.

Pismem z dnia 10.04.2012 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. partii jaj zafałszowanych

Ponadto w piśmie tym poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (tj. Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) - *”Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.”*.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ustalił i stwierdził, co następuje.

Jakość handlowa w myśl art. 3 pkt 5 cytowanej ustawy o jakości handlowej art. rolno – spożywczych oznacza cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, **wielkości lub masy** oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i **oznakowania**, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać **wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania**, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta – **art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych**. Powyższy przepis należy czytać łącznie z art. 6 ust. 2 cytowanej ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, który w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010r. Dz. U. Nr 136, poz. 914 ze zm.) stanowi, że opakowanie środka spożywczego, w tym w zakresie jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, nie może wprowadzać konsumenta w błąd.

W przedmiotowej sprawie w wyniku przeważenia 2 partii jaj wykazano, iż posiadają one zaniżoną masę netto w stosunku do zadeklarowanej na opakowaniu jednostkowym oraz określonej w art. 4 rozporządzenia (WE) 589/2008, zgodnie z którym jaja klasy wagowej XL odpowiadają masie „ ≥ 73 g” a jaja klasy wagowej L masie - $73 \text{ g} > \text{masa} > 63 \text{ g}$. Podany artykuł ustanawia ściśle standardy jakości handlowej dotyczącej masy jaj.

W prawodawstwie Unii Europejskiej występuje wiele przepisów, które dotyczą zakazu zafałszowań żywności i pośrednio dookreślają to pojęcie. Jako przykład może służyć art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002 ze zm.) zwane dalej „rozporządzeniem (WE) 178/2002”, zgodnie z którym prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno

stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie:

a) oszukańczym lub podstępным praktykom;

b) **falszowaniu żywności, oraz**

c) **wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.**

W polskim ustawodawstwie definicję zafalszowanego środka spożywczego, w zakresie wymagań jakości handlowej, zawiera art. 3 pkt. 10 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*. Stosownie do treści tego przepisu „*artykuł rolno - spożywczy zafalszowany to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:*

a) *dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,*

b) *w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,*

c) *w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej”.*

Należy zaznaczyć, że przy ocenie czy w danym przypadku mamy do czynienia z fałszowaniem żywności, czy „tylko” z niezgodnością z wymaganiami jakościowymi, istotnie ważną kwestią jest to, czy niezgodność ta została spowodowana świadomie przez wprowadzającego do obrotu. Dotyczy to jednak nie tylko sytuacji gdy przedsiębiorca wie o niezgodności i pomimo tego wprowadza produkt do obrotu, ale także, kiedy o tej niezgodności nie wie lecz powinien wiedzieć przy dołożeniu należytej staranności wymaganej od profesjonalisty w danych warunkach.

Omawiając kwestię kwalifikacji czynu jako „zafalszowanie żywności” warto przywołać wydany dnia 7 września 2011r. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt VI SA/Wa 1350/11, który orzeka, iż „**samo stwierdzenie faktu wprowadzenia zafalszowanego artykułu rolno – spożywczego do obrotu jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary.** Przy odpowiedzialności karno – administracyjnej nie ma znaczenia, czy zafalszowanie nastąpiło z winy (umyślnej lub nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie.”

Zgodnie z art. 3 pkt. 8 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. „*wprowadzenie na rynek oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu*

sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania”.

Artykuł 17 ust. 1 wyżej cytowanego Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. stanowi: **„Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów”.**

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) 178/2002 państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

W polskim ustawodawstwie ww. przepisy karne określone zostały w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych* (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 ze zm.).

Artykuł 40a ust.1 pkt 4 ww. ustawy stanowi, iż „Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno – spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1000 zł”.

Zgodnie z art. 40a ust. 4 cytowanej ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych do wymierzenia kary, w drodze decyzji, z tytułu wprowadzania do obrotu artykułów rolno - spożywczych zafałszowanych upoważniony jest właściwy ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku w myśl art. 40a ust. 5 cytowanej powyżej ustawy ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jego obrotów.

Wykonując dyspozycję powyższego przepisu Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdził i uznał:

- *stopień szkodliwości czynu za najwyższy z uwagi na wprowadzenie do obrotu jaj zafałszowanych tj. jaj o zaniżonej masie netto co w ocenie tut. Inspektora było działaniem w istotny sposób naruszającym interesy konsumentów. Konsument podejmując decyzję o zakupie towaru kieruje się przede wszystkim podstawowymi informacjami zawartymi na opakowaniu jednostkowym tj. klasą wagową. W związku z powyższym informacje te powinny być rzetelne.*

Konsument bez użycia specjalistycznego sprzętu, jakim jest niewątpliwie waga o dużej dokładności, nie jest w stanie stwierdzić, czy w opakowaniu z deklarowaną klasą wagową np. XL lub L znajdują się jaja o tej wadze.

- *stopień zawinienia przedsiębiorcy jako wysoki*, strona będąc profesjonalnym przedsiębiorcą działającym na detalicznym rynku artykułów rolno – spożywczych ma obowiązek znajomości i przestrzegania przepisów prawa żywnościowego. Kontrolowany przedsiębiorca powinien podjąć właściwe i skuteczne działania mające na celu ochronę obrotu detalicznego przed napływem wadliwych jakościowo produktów. Zdaniem tut. Inspektora strona postępowania mogła zapobiec powstałym nieprawidłowościom, poprzez wrywkowe sprawdzenie masy jaj przywożonych przez dostawcę bądź poprzez żądanie dokumentacji odnoszącej się do kontroli jakości przeprowadzonej przez producenta. Zatem wprowadzenie do obrotu przedmiotowych jaj było następstwem okoliczności, za które strona ponosi niewątpliwie odpowiedzialność.
- *zakres naruszenia jako znaczny*, gdyż oferowanie jaj o zaniżonej w odniesieniu do deklarowanej wadze w istotny sposób narusza interesy konsumentów
- *wielkość obrotów* pozwala na uznanie przedsiębiorcy Mirosława Witman za mikroprzedsiębiorcę,
- jest to pierwszy przypadek wprowadzenia przez stronę do obrotu na lokalny rynek artykułów spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej w okresie 24 miesięcy poprzedzających kontrolę.

W związku z powyższym Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa przedsiębiorca **Mirosław Witman, właściciel Przedsiębiorstwa Handlowo – Usługowego "DOMINIK 34", ul. F. Chopina 41, w Gdańsku** powinien wpłacić na **rachunek bankowy:**

Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku

Nr 03 1010 1140 0069 6922 3100 0000 NBP/o Gdańsk

lub w kasie Inspektoratu, w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4 codziennie w dni robocze w godzinach 7:15 – 15:15 w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. Kara niezapłacona w terminie staje się zaległością podatkową w rozumieniu art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60, z późn. zm.), od której naliczane są odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 *Ordynacji podatkowej*.

Pouczenie:

1. Zgodnie z art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie postępowania służy odwołanie od niniejszej decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, Plac Powstańców Warszawy 1, 00 - 950 Warszawa. Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4, 80 - 240 Gdańsk.
2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 130 § 2 K.p.a.)
3. Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy Ordynacja podatkowa.

Otrzymują:

1. Mirosław Witman, Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe "DOMINIK 34", ul. F. Chopina 41, 80 - 268 Gdańsk
2. a/a
3. Wydział BA w /m

Z up. POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA INSPEKCJI HANDLOWEJ
Anna Klecha
Anna Klecha
NACZELNIK WYDZIAŁU KONTROLI ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH I NIEŻYWNOŚCIOWYCH

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ul. Marii Konopnickiej 4, 80 - 240 Gdańsk	Tel. (058) 341 - 09 - 24 Fax. (058) 341 - 08 - 77 Fax. (058) 341 - 53 - 37
Wydział Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych	Tel. (058) 341 - 87 - 83 wew. 34, 40

ML